

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης 77/270/Ευρατόμ περί εξουσιοδότησεως της Επιτροπής να συνάπτει δάνεια Ευρατόμ με σκοπό τη συμμετοχή στη χρηματοδότηση των πυρηνικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

(2003/C 45 E/22)

COM(2002) 456 τελικό — 2002/0246(CNS)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 6 Νοεμβρίου 2002)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Νομική βάση του δανείου Ευρατόμ

Ο μηχανισμός σύναψης δανείων Ευρατόμ θεσπίστηκε με την απόφαση 77/270/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 29ης Μαρτίου 1977 περί εξουσιοδότησεως της Επιτροπής να συνάπτει δάνεια Ευρατόμ με σκοπό τη συμμετοχή στη χρηματοδότηση των πυρηνικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας («Απόφαση Θέσπισης») στα κράτη μέλη.

Το ανώτατο όριο δανειοληψίας για τη χρηματοδότηση της δανειοδότησης Ευρατόμ ορίστηκε αρχικά με την απόφαση 77/271/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 29ης Μαρτίου 1977. Στη συνέχεια, το ανώτατο όριο αυξήθηκε με διάφορες τροποποιήσεις της εν λόγω απόφασης, η τελευταία από τις οποίες (απόφαση 90/212/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 1990) το αύξησε κατά 1 000 εκατ. ECU σε 4 000 εκατ. ECU.

Το πεδίο εφαρμογής του μηχανισμού σύναψης δανείων Ευρατόμ επεκτάθηκε με την απόφαση 94/179/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 21ης Μαρτίου 1994 για την τροποποίηση της απόφασης 77/270/Ευρατόμ περί εξουσιοδότησεως της Επιτροπής να συνάπτει δάνεια Ευρατόμ με σκοπό τη συμμετοχή στη χρηματοδότηση της βελτίωσης του βαθμού ασφάλειας και αποτελεσματικότητας των πυρηνικών σταθμών ορισμένων τρίτων χωρών («Απόφαση για την Επέκταση του Πεδίου Εφαρμογής»).

Συγκεκριμένα στο άρθρο 1 η Επιτροπή

«... εξουσιοδοτείται να συνάπτει ... δάνεια το προϊόν των οποίων θα διατίθεται, υπό μορφή δανειοδοτήσεων, στη χρηματοδότηση σχεδίων που προορίζονται να ενισχύσουν την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα των πυρηνικών σταθμών των τρίτων χωρών που απαριθμούνται στο παράρτημα.»

Οι τρίτες χώρες που ορίζονται στο παράρτημα της παραπάνω απόφασης είναι: η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Ρουμανία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Τσεχική Δημοκρατία, η Σλοβακική Δημοκρατία, η Ρωσική Ομοσπονδία, η Δημοκρατία της Αρμενίας, η Ουκρανία. Ο κατάλογος περιλαμβάνει ορισμένες χώρες οι οποίες είναι υποψήφιες για ένταξη στην Κοινότητα.

2. Ανώτατο όριο Δανειοληψίας και Δανειοδότησης

Αναπροσαρμογή του ανώτατου ορίου δανειοληψίας θα προταθεί ξεχωριστά στο Συμβούλιο.

3. Ενοποίηση των αποφάσεων

Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι η ενοποίηση των προαναφερόμενων αποφάσεων για τους ακόλουθους λόγους:

- Για να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των σημερινών και μελλοντικών κρατών μελών μετά την προσχώρησή τους.
- Για να εξασφαλιστεί ότι η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα θα παραμείνουν σημαντικά κριτήρια για την επιλεξιμότητα των σχεδίων.
- Για να εξασφαλιστεί ότι τα σχέδια παροπλισμού στο πλαίσιο της Κοινότητας είναι σαφώς επιλέξιμα υπό συγκεκριμένους όρους.

- Για να εξασφαλιστεί ότι δίδεται προτεραιότητα σε σχέδια σχετικά με τη βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας και αποτελεσματικότητας των εν λειτουργία ή υπό κατασκευή εγκαταστάσεων και τον παροπλισμό εγκαταστάσεων.

Η Απόφαση Θέσπισης καθώς και η Απόφαση για την Επέκταση του Πεδίου Εφαρμογής συνοδεύονται από κατευθυντήριες γραμμές ⁽¹⁾. Η παρούσα πρόταση τροποποίησης της Απόφασης Θέσπισης (όπως τροποποιήθηκε από την Απόφαση για την Επέκταση του Πεδίου Εφαρμογής) συνοδεύεται από πρόταση για τη συγχώνευση των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών και για την εισαγωγή ορισμένων τροποποιήσεων όπως περιγράφεται παρακάτω.

Οι υφιστάμενες δηλώσεις ⁽²⁾ όσον αφορά την οργάνωση της συνεργασίας με την ΕΤΕπ και τη συμμετοχή των κρατών μελών (μέσω της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής) και οι άλλες δηλώσεις που επισυνάπτονται στην Απόφαση Θέσπισης και στην Απόφαση για την Επέκταση του Πεδίου Εφαρμογής εξακολουθούν, όποτε ενδείκνυται, να ισχύουν.

4. Συμμετοχή της Ευρατόμ σε Σχέδιο

Βάσει των κατευθυντήριων γραμμών που συνοδεύουν την Απόφαση για την Επέκταση του Πεδίου Εφαρμογής (δηλαδή για ορισμένες τρίτες χώρες),

«Η Επιτροπή θα περιορίσει τα δανειά της στο 50 % της συνολικής δαπάνης των σχεδίων»

και

«Το σύνολο της κοινοτικής χρηματοδότησης δεν μπορεί, για ένα συγκεκριμένο σχέδιο, να υπερβαίνει το 50 %.»

Βάσει της Απόφασης Θέσπισης (για κράτη μέλη), η εν λόγω συμμετοχή περιορίζεται στο 20 %.

Προτείνεται να διατηρηθεί το όριο του 20 % για νέες επενδύσεις στα σημερινά και στα νέα κράτη μέλη όπως ορίζεται στην Απόφαση Θέσπισης, ενώ η συμμετοχή αυτή δεν θα προσφέρεται σε τρίτες χώρες. Επιπλέον, προτείνεται να επεκταθεί η μέγιστη συμμετοχή της Ευρατόμ (δηλαδή 50 %) για ένα σχέδιο που αφορά την ασφάλεια και αποτελεσματικότητα, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης των πυρηνικών εγκαταστάσεων (όπως ορίζεται στην Απόφαση για την Επέκταση του Πεδίου Εφαρμογής για ορισμένες τρίτες χώρες) ώστε να εφαρμόζεται σε παρόμοια σχέδια εντός της Κοινότητας.

5. Παροπλισμός

Βάσει των κατευθυντήριων γραμμών που συνοδεύουν την Απόφαση για την Επέκταση του Πεδίου Εφαρμογής (δηλαδή για ορισμένες τρίτες χώρες), ένα σχέδιο παροπλισμού είναι σαφώς επιλέξιμο:

«Τα σχέδια μπορούν επίσης να αποβλέπουν στον παροπλισμό εγκαταστάσεων των οποίων η αναβάθμιση δεν είναι εφικτή από τεχνική ή οικονομική άποψη και οι οποίες δεν μπορούν να εγκαταλειφθούν στην κατάσταση που βρίσκονται χωρίς να προκληθούν κίνδυνοι για την ασφάλεια.»

⁽¹⁾ Οι «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη χρηματοδότηση της βελτίωσης του βαθμού αποδοτικότητας και ασφάλειας των πυρηνικών σταθμών ορισμένων τρίτων χωρών» που αφορούν την απόφαση 94/179/Ευρατόμ, περιλαμβάνονται στο Τμήμα Α των πρακτικών του Συμβουλίου της 21ης Μαρτίου 1994. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές επιβεβαιώνουν ότι «οι κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν την απόφαση 77/270/Ευρατόμ και περιέχονται στα πρακτικά του Συμβουλίου της 29ης Μαρτίου 1977 εξακολουθούν να ισχύουν για τα δάνεια Ευρατόμ που προορίζονται να χορηγηθούν στα κράτη μέλη.» Οι κατευθυντήριες γραμμές του 1977 περιλαμβάνονται στο παράρτημα IV των προαναφερθέντων πρακτικών.

⁽²⁾ Δηλώσεις που περιέχονται στα παραρτήματα III και V των πρακτικών του Συμβουλίου σχετικά με την Απόφαση Θέσπισης και στα τμήματα Β και Γ των πρακτικών του Συμβουλίου σχετικά με την Απόφαση για την Επέκταση του Πεδίου Εφαρμογής.

υπό συγκεκριμένους όρους:

«Η χρηματοδότηση μέτρων παροπλισμού θα ληφθεί υπόψη μόνο στο βαθμό που οι προβλέψεις οι οποίες είναι αναγκαίες για τη χρηματοδότηση των μέτρων αυτών δεν είχαν γίνει κατά την περίοδο εκμετάλλευσης της εγκατάστασης.»

Δεδομένου ότι η διευρυμένη Ένωση, όπως και οι τρίτες χώρες, θα πρέπει σύντομα να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του παροπλισμού, προτείνεται να τροποποιηθούν οι κατευθυντήριες γραμμές ώστε να γίνει σαφές ότι τέτοια σχέδια στο πλαίσιο της Κοινότητας είναι επιλέξιμα για τη χρηματοδότηση Ευρατόμ. Επιπλέον, για να επιτραπεί η παρέμβαση Ευρατόμ σε τέτοια σχέδια (τόσο εντός όσο και εκτός Κοινότητας), προτείνεται να διασαφηνιστεί η αναφορά στη διαθεσιμότητα της χρηματοδότησης μέτρων παροπλισμού ώστε η χρηματοδότηση να ληφθεί υπόψη «μόνο στο βαθμό που οι επαρκείς προβλέψεις οι οποίες είναι αναγκαίες για τη χρηματοδότηση των μέτρων αυτών δεν είχαν γίνει κατά την περίοδο εκμετάλλευσης της εγκατάστασης, ιδίως εάν η εγκατάσταση πρόκειται να κλείσει ενωρίτερα απ' ό,τι αρχικά προβλεπόταν.»

Για γλωσσικούς λόγους, προτείνεται μια τεχνική προσαρμογή στο σημείο 2.4.4.3. των κατευθυντήριων γραμμών.

6. Συμπέρασμα

Οι προτάσεις που διατυπώνονται εδώ θα βελτιώσουν την ευελιξία στην εφαρμογή της χρηματοδότησης Ευρατόμ, στο βαθμό που είναι προσανατολισμένη σε σχέδια τα οποία αντιμετωπίζουν, ειδικότερα, τις πραγματικές ανησυχίες της πυρηνικής ασφάλειας και του παροπλισμού στην Ευρώπη. Τα διάφορα σχέδια θα συνεχίσουν να εξετάζονται μεμονωμένα στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών και θα απαιτούν την ειδική έγκριση της Επιτροπής.

Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι τίποτα στις κατευθυντήριες γραμμές που επισυνάπτονται στο σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου δεν δικαιολογεί μια επίσημη διαβάθμιση. Προτείνει επομένως να συμπεριληφθούν οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές ως παράρτημα στην απόφαση του Συμβουλίου.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και ιδίως τα άρθρα 1, 2, 172 και 203,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα εξής:

(1) Η απόφαση του Συμβουλίου 77/270/Ευρατόμ⁽¹⁾ εξουσιοδότησε την Επιτροπή να συνάπτει δάνεια Ευρατόμ για ορισμένους σκοπούς που αφορούν τρίτες χώρες.

(2) Η πυρηνική ενέργεια πρέπει να θεωρηθεί μέρος των συνολικών ενεργειακών επιλογών τόσο εντός όσο και εκτός της Κοινότητας.

(3) Η ένταξη στην Κοινότητα ορισμένων χωρών που απαριθμούνται στο παράρτημα της απόφασης 94/179/Ευρατόμ δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε αδικαιολόγητες διαφορές μεταχείρισης, στο πλαίσιο του μηχανισμού χρηματοδότησης Ευρατόμ, των νέων κρατών μελών σε σχέση με τα σημερινά κράτη μέλη, ή αντίστροφα.

(4) Ο παροπλισμός υφιστάμενων πυρηνικών εγκαταστάσεων αναδεικνύεται σε εξίσου σημαντικό ζήτημα στα κράτη μέλη όπως και στις τρίτες χώρες που απαριθμούνται στο παράρτημα της απόφασης 94/179/Ευρατόμ.

(5) Το ζήτημα της ασφάλειας των πυρηνικών εγκαταστάσεων στα κράτη μέλη είναι εξίσου σημαντικό όπως και στις εν λόγω τρίτες χώρες.

(6) Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε σχέδια σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και αποτελεσματικότητα των εν λειτουργία ή υπό κατασκευή εγκαταστάσεων, καθώς και σχετικά με τον παροπλισμό εγκαταστάσεων.

(7) Για το σκοπό αυτό, η απόφαση 77/270/Ευρατόμ θα πρέπει να τροποποιηθεί καταλλήλως,

⁽¹⁾ ΕΕ L 88 της 6.4.1977, σ. 9. Απόφαση όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση του Συμβουλίου 94/179/Ευρατόμ (ΕΕ L 84 της 29.3.1994, σ. 41).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο μόνο

Το άρθρο 1 της απόφασης 77/270/Ευρατόμ αντικαθίσταται από το εξής:

«Άρθρο 1

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να συνάπτει εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας (Ευρατόμ) και εντός των ορίων που καθορίζονται από το Συμβούλιο, δάνεια των οποίων το προϊόν διατίθεται, υπό μορφή δανείων, για την χρηματοδότηση, εντός της Κοινότητας, επενδυτικών σχεδίων που έχουν ως αντικείμενο την βιομηχανική παραγωγή ηλεκτρισμού πυρηνικής προελεύσεως και τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις του κύκλου των καυσίμων. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται επίσης να συνάπτει, εντός των ιδίων ορίων, δάνεια το προϊόν των οποίων θα διατίθεται, υπό μορφή δανειοδοτήσεων, στη χρηματοδότηση σχεδίων που προορίζονται να ενισχύσουν την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα των πυρηνικών σταθμών των κρατών μελών ή των τρίτων χωρών που απαριθμούνται στο παράρτημα της απόφασης 94/179/Ευρατόμ. Για να είναι επιλέξιμα τα σχέδια πρέπει:

- να αφορούν πυρηνικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή εγκαταστάσεις του κύκλου του καυσίμου, εν λειτουργία ή υπό κατασκευή, ή αντιδραστήρες δοκιμών καυσίμων και υλικών που είναι αναγκαίοι για τη βελτίωση της ασφάλειας και της αποδοτικότητας είτε να αποσκοπούν στην αποξήλωση εγκαταστάσεων η αναβάθμιση των οποίων είναι αδικαιολόγητη από τεχνική ή οικονομική άποψη,
- να έχουν λάβει όλες τις απαιτούμενες άδειες, σε εθνικό επίπεδο, και ιδίως την έγκριση των αρχών ασφαλείας,
- να έχουν αποτελέσει αντικείμενο ευνοϊκής γνώμης της Επιτροπής από τεχνική και οικονομική άποψη.

Η Επιτροπή συνάπτει δάνεια μόνον εντός των ορίων των αιτήσεων δανειοδότησης που της υποβάλλονται.

Οι σχετικές πράξεις δανειοδότησης και δανειοληψίας εκφράζονται στην ίδια νομισματική μονάδα και διεξάγονται υπό τους ίδιους όρους τόσο για την εξόφληση του κεφαλαίου όσο και για την πληρωμή των τόκων. Οι δαπάνες της Κοινότητας για τη σύναψη και την εκτέλεση κάθε πράξης επιβαρύνουν τις δικαιούχες επιχειρήσεις.»

Οι διατάξεις του παραρτήματος αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να ακολουθήσει τις παρακάτω κατευθυντήριες γραμμές, τις οποίες η Επιτροπή συμφώνησε να εγκρίνει, για τις πράξεις δανειοδότησης και δανειοληψίας που πραγματοποιεί σύμφωνα με την απόφαση 77/270/Ευρατόμ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε.

1. ΔΑΝΕΙΟΛΗΨΙΑ
 - 1.1. Οι δαπάνες σύναψης δανείων θα πρέπει να αντιστοιχούν σε εκείνες που καταβάλλουν οι εκδότες πρώτης κατηγορίας. Η Επιτροπή λαμβάνει κάθε μέτρο που απαιτείται για να διέπονται τα δάνεια που συνάπτει η Ευρατόμ από τις ίδιες ευνοϊκές προϋποθέσεις με τα άλλα δάνεια που συνάπτει η Κοινότητα.
 - 1.2. Δεδομένης της φύσης των προς χρηματοδότηση επενδύσεων, τα δάνεια αυτά θα πρέπει να συνάπτονται για τη μεγαλύτερη δυνατή διάρκεια· σε περίπτωση που το ζητούν οι επιχειρήσεις, θα μπορούν να συνάπτονται, επίσης, και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα δάνεια.
 - 1.3. Το πρόγραμμα αποπληρωμής των δανείων θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να συνοδεύεται από περίοδο χάριτος.
2. ΔΑΝΕΙΑ
 - 2.1. Δάνεια Ευρατόμ μπορούν να χορηγηθούν για δύο είδη σχεδίων:
 - Για νέες επενδύσεις στα κράτη μέλη
 - Για την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα στα κράτη μέλη και στις επιλέξιμες τρίτες χώρες
 - 2.2. Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε σχέδια σχετικά με την ασφάλεια και αποτελεσματικότητα των εν λειτουργία ή υπό κατασκευή εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένου του παροπλισμού εγκαταστάσεων.

2.3. ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

2.3.1. Αποδοχή των αιτήσεων

Από την άποψη της ενεργειακής πολιτικής, η Επιτροπή θα χορηγήσει μόνο δάνεια για σχέδια για τα οποία έχει ενημερωθεί σύμφωνα με τη διαδικασία κοινοποίησης επενδύσεων που προβλέπεται στα άρθρα 41 και επόμενα της συνθήκης Ευρατόμ και τα οποία έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη τους στόχους της ενεργειακής και της περιβαλλοντικής πολιτικής της Κοινότητας.

Από οικονομική άποψη, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εξέτασης της αίτησης δανείου που διενεργείται από υπάλληλό της, θα χορηγήσει δάνεια μόνο:

- μετά τον έλεγχο της οικονομικής ευρωστίας της επιχείρησης και συγκεκριμένα, μετά την εξέταση των ισολογισμών της·
- βάσει των εγγυήσεων πρώτης τάξεως, για παράδειγμα:
 - υποθήκη ακίνητης περιουσίας που έχει εκτιμηθεί συντηρητικά, με αρνητική ρήτρα,
 - εγγυήσεις από τράπεζες πρώτης κατηγορίας ή ιδιωτικές εγγυήσεις ίδιας αξίας,
 - εκχώρηση εσόδων από συμβάσεις μακροπρόθεσμης παροχής ηλεκτρισμού,
 - εγγυήσεις από το δημόσιο τομέα, εφόσον παρέχονται.

Μπορούν, ενδεχομένως, να συνδυαστούν διάφορες εγγυήσεις.

Δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των δύο ειδών εγγύησης (του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα) όσον αφορά τις προτεραιότητες ή τους όρους υπό τους οποίους χορηγούνται τα δάνεια.

Ωστόσο, αν κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησης δανείου ή μετά την εξέταση, όταν εφαρμόζονται τα συνήθη τραπεζικά κριτήρια, προκύψει ότι οι ιδιωτικές εγγυήσεις δεν επαρκούν για την κάλυψη όλων των κινδύνων του σχεδίου, η Επιτροπή πρέπει να απαιτήσει κρατική εγγύηση για τη χορήγηση του δανείου.

2.3.2. Όρια του ποσού των δανείων

- α) Η Επιτροπή θα χορηγήσει μόνο δάνεια συμπληρωματικά άλλων τα οποία θα συνάψει η επιχείρηση από άλλες πηγές.
- β) Η Επιτροπή θα περιορίσει τα δανειά της στο 20 % της συνολικής δαπάνης των σχεδίων του σημείου α (σε ένα ή περισσότερα μέρη).

2.3.3. Σειρά χορήγησης των δανείων

- α) Θα εξεταστούν μόνο οι αιτήσεις χρηματοδότησης επενδυτικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1976 και αφορούν σχέδια για τα οποία έγιναν οριστικές παραγγελίες μετά την 1η Ιανουαρίου 1974.
- β) Τα δανειακά κεφάλαια θα χορηγηθούν σε συνάρτηση με τις αιτήσεις δανείων τις οποίες η Επιτροπή έχει συμφωνήσει να εγκρίνει.
- γ) Εφόσον όλοι οι άλλοι παράγοντες είναι ίδιοι, η Επιτροπή θα λάβει ιδιαίτερα υπόψη τα σχέδια στα οποία συμμετέχουν διάφορα κράτη μέλη.

2.4. ΑΣΦΑΛΕΙΑ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (Κράτη μέλη και επιλέξιμες τρίτες χώρες)

2.4.1. Αποδοχή των αιτήσεων από τεχνική και οικονομική άποψη

2.4.1.1. Είδη των εξεταζομένων σχεδίων

Τα σχέδια θα πρέπει να αποβλέπουν, κατά προτεραιότητα, στη βελτίωση του βαθμού αποδοτικότητας και ασφάλειας πυρηνικών εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και εγκαταστάσεων του κύκλου του καυσίμου που λειτουργούν ή βρίσκονται υπό κατασκευή (βλέπε σημεία 2.4.1.2 και 2.4.1.3). Στο πλαίσιο αυτό επιλέξιμα είναι τα σχέδια που αφορούν την κατασκευή ή τη βελτίωση αντιδραστήρων δοκιμών καυσίμων και υλικών.

Τα σχέδια μπορούν, συνεπώς, να αποβλέπουν στον παροπλισμό εγκαταστάσεων των οποίων η αναβάθμιση σύμφωνα με τις απαιτήσεις ασφαλείας της ΕΕ είναι τεχνικά αδικαιολόγητη ή οικονομικά ασύμφορη, καθώς οι εγκαταστάσεις αυτές δεν μπορούν να εγκαταλειφθούν στην κατάσταση που βρίσκονται χωρίς να προκληθούν κίνδυνοι για την ασφάλεια. Η χρηματοδότηση θα μπορεί να αφορά τόσο τις επενδύσεις που θα πρέπει να γίνουν μεταξύ της περιόδου παύσης λειτουργίας της εγκατάστασης και της έναρξης του παροπλισμού, όσο και τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν για τον παροπλισμό. Η χρηματοδότηση των εργασιών παροπλισμού δεν θα ληφθεί υπόψη παρά μόνο στο μέτρο που οι επαρκείς προβλέψεις οι οποίες είναι αναγκαίες για τη χρηματοδότηση των εργασιών αυτών δεν είχαν γίνει κατά την περίοδο εκμετάλλευσης της εγκατάστασης, ιδίως εάν η εγκατάσταση πρόκειται να κλείσει ενωρίτερα απ' ό,τι αρχικά προβλεπόταν.

2.4.1.2. Χορήγηση των αδειών που απαιτούνται σε εθνικό επίπεδο

Η χρηματοδότηση θα χορηγηθεί μόνο για τα σχέδια που θα λάβουν την έγκριση των αρμοδίων εθνικών αρχών και ειδικότερα, των αρχών των αρμοδίων για την ασφάλεια.

2.4.1.3. Διατύπωση ευνοϊκής γνώμης της Επιτροπής από τεχνική και οικονομική άποψη

α) Σε τεχνικό επίπεδο, η Επιτροπή θα εξετάσει (με την υποστήριξη εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη στην περίπτωση σχεδίων στις επιλέξιμες τρίτες χώρες) το βαθμό στον οποίο το σχέδιο επιλύει το συγκεκριμένο πρόβλημα ασφαλείας. Η εξέταση θα περιλαμβάνει επίσης εκτίμηση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου του σχεδίου.

Για σχέδια στις επιλέξιμες τρίτες χώρες, η Επιτροπή, κατά την εξέταση αυτή, θα αναφερθεί στις εργασίες που πραγματοποιήσαν οι διεθνείς αρχές, ο ΔΟΑΕ (Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας), η ΠΕΠΕ (Παγκόσμια Ένωση Πυρηνικών Επιχειρήσεων), καθώς και στις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των PHARE και TACIS σε θέματα πυρηνικής ασφαλείας. Η Επιτροπή θα εκτιμήσει το σχέδιο συγκρίνοντάς το με τα μέτρα που λήφθηκαν στα κράτη μέλη για να επιλυθούν τα ίδια είδη προβλημάτων και λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις των διεθνών αρχών.

Το Συμβούλιο ζητά από την Επιτροπή να λάβει ιδιαίτερα υπόψη τις παρακάτω δράσεις αναβάθμισης. Ο κατάλογος των δράσεων αυτών δεν έχει περιοριστικό χαρακτήρα:

- βελτίωση του περιορισμού του πρωτεύοντος κυκλώματος (δοχείου του αντιδραστήρα και σωληνώσεις του πρωτεύοντος κυκλώματος)
- βελτίωση του συστήματος ψύξης των αντιδραστήρων και ειδικότερα, της ψύξης έκτακτης ανάγκης
- σύστημα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης
- εγκατάσταση ειδικών και ανεξάρτητων συστημάτων συναγερμού
- βελτίωση του συστήματος προστασίας και επίβλεψης του αντιδραστήρα
- εξοπλισμός της αίθουσας ελέγχου.

Επίσης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και άλλα μέτρα που θα υποδείξουν οι υπό διεξαγωγή μελέτες.

β) Σε οικονομικό επίπεδο, η Επιτροπή θα εξετάσει εάν τα σχέδια συμφέρουν, συγκρίνοντας τα οικονομικά χαρακτηριστικά καθώς και την αποδοτικότητα των εν λόγω σχεδίων με τα αντίστοιχα στοιχεία των εναλλακτικών λύσεων που δεν προβλέπουν χρήση πυρηνικής ενέργειας, εάν τέτοιες εναλλακτικές λύσεις είναι εφαρμόσιμες. Οι επενδύσεις θα πρέπει να αφορούν τις εγκαταστάσεις που είναι οικονομικά βιώσιμες. Η γνώμη της Επιτροπής θα αναφέρεται στο συνολικό ενεργειακό σχέδιο που έχει καθοριστεί για τη δικαιούχο χώρα, στο μέτρο που έχουν δοθεί τέτοιες κατευθύνσεις.

Οι οικονομικές μελέτες και οι μελέτες αποδοτικότητας θα διεξαχθούν με βάση ρεαλιστικές υποθέσεις σε αντιστοιχία με την πραγματικότητα μιας αγοράς τόσο όσον αφορά τις θετικές (τιμές και παραγόμενη ποσότητα) όσο και τις αρνητικές χρηματοοικονομικές ροές (επενδυτικές δαπάνες, χρησιμοποιούμενοι συντελεστές παραγωγής, κ.λπ.).

γ) Για σχέδια στις επιλέξιμες τρίτες χώρες, η Επιτροπή θα καθιερώσει τακτικές επαφές με την ΕΤΑΑ με την οποία θα επιδιώξει την προώθηση της στενότερης δυνατής αμοιβαίας συνεργασίας.

2.4.2. Αναγκαιότητα στενής συνεργασίας με τουλάχιστον μία επιχείρηση της Κοινότητας

Η προϋπόθεση αυτή θα θεωρηθεί ότι πληρείται στο μέτρο που ένα σημαντικό μέρος των προς χρηματοδότηση προμηθειών ή υπηρεσιών παρέχεται από μια επιχείρηση της Κοινότητας.

2.4.3. Εγγυήσεις

Για σχέδια στις επιλέξιμες τρίτες χώρες, απαιτείται η εγγύηση του κράτους στο έδαφος του οποίου εφαρμόζεται το σχέδιο και η Επιτροπή θα φροντίσει ώστε από εποπτική άποψη οι εγγυήσεις που λαμβάνονται να είναι ισοδύναμες με αυτές που προβλέπονται για πράξεις στο εσωτερικό της Κοινότητας.

Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, μπορούν να γίνουν επίσης δεκτές και άλλες εγγυήσεις πρώτης τάξεως.

Για σχέδια στα κράτη μέλη, απαιτούνται οι εγγυήσεις που περιγράφονται στο σημείο 2.3.1 παραπάνω.

2.4.4. Όρια του ποσού των δανείων

2.4.4.1. Η Επιτροπή θα χορηγήσει μόνο δάνεια συμπληρωματικά άλλων τα οποία θα συνάψει η επιχείρηση με άλλα μέρη.

2.4.4.2. Η Επιτροπή θα περιορίσει τα δανειά της στο 50 % της συνολικής δαπάνης των σχεδίων που αναφέρονται στο σημείο 2.4.1.1 (σε ένα ή περισσότερα μέρη). Το σύνολο της κοινοτικής χρηματοδότησης δεν μπορεί, για ένα συγκεκριμένο σχέδιο, να υπερβαίνει το 50 %.

2.4.4.3. Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ), το συνολικό άθροισμα με ⁽¹⁾ την κοινοτική χρηματοδότηση δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να υπερβαίνει το 70 % της συνολικής δαπάνης του σχεδίου που αναφέρεται στο σημείο 2.4.1.1.

2.4.5. Σειρά χορήγησης των δανείων

2.4.5.1. Γίνονται δεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης δαπανών που πραγματοποιήθηκαν μετά την 1η Ιουλίου 1992.

2.4.5.2. Η Επιτροπή θα κρίνει, με βάση την τεχνική και οικονομική μελέτη, την ενδεχόμενη προτεραιότητα που θα πρέπει να δοθεί σε ορισμένα σχέδια.

2.4.6. Άλλες προϋποθέσεις για τη χρηματοδότηση

2.4.6.1. Νομίσματα

Τα δάνεια θα καταβληθούν σε διάφορα νομίσματα (ένα «σύνολο νομισμάτων») ή σε ένα μόνο νόμισμα, ανάλογα με τις προτιμήσεις του δανειολήπτη και τη διαθεσιμότητα. Τα κύρια νομίσματα που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι εκείνα των κρατών μελών της ΕΚ, το ευρώ, το δολάριο ΗΠΑ, το ελβετικό φράγκο και το γεν.

2.4.6.2. Διάρκεια

Πρόκειται για μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια, η διάρκεια των οποίων εξαρτάται από το είδος του σχεδίου και τη διάρκεια ζωής των χρηματοδοτούμενων ενεργητικών. Η μέγιστη διάρκεια των δανείων θα είναι 20 έτη.

2.4.6.3. Επιτόκια

Τα επιτόκια θα ακολουθούν στενά το κόστος των δανείων το προϊόν των οποίων διατίθεται με τη μορφή δανειοδοτήσεων και δεν θα μεταβάλλονται ούτε ανάλογα με τη φύση ή την τοποθεσία του σχεδίου, ούτε ανάλογα με το είδος ή την εθνικότητα του δανειολήπτη. Τα επιτόκια θα καθοριστούν για καθένα από τα χρησιμοποιούμενα νομίσματα.

Τα δάνεια θα έχουν σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο, ανάλογα με την προτίμηση του δανειολήπτη και τη διαθεσιμότητα.

2.4.7. Αποπληρωμή

Η αποπληρωμή των δανείων θα γίνει με βάση την αποπληρωμή εκείνων που συνάπτει η Επιτροπή. Τα ποσά θα καταβληθούν στα ίδια νομίσματα και με την ίδια ποσοστιαία αναλογία με την οποία χορηγήθηκε το δάνειο.

Η απόφαση και οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν θίγουν την εφαρμογή των διατάξεων της συνθήκης ΕΚ και της συνθήκης Ευρατόμ.

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αντικαθιστούν τις κατευθυντήριες γραμμές που έχουν εγγραφεί στα πρακτικά σχετικά με την απόφαση 77/270/Ευρατόμ του Συμβουλίου και τις κατευθυντήριες γραμμές που έχουν εγγραφεί στα πρακτικά σχετικά με την απόφαση 94/179/Ευρατόμ του Συμβουλίου.

(¹) Διόρθωση μεταφραστικού λάθους (αφορά μόνο την αγγλική γλώσσα).